

УДК 330

Ціх Г.В., Безкоровайний З.Г., Погайдак О.Б., Боярчук Н.А.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

РОЛЬ І МІСЦЕ ОСВІТНІХ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАКЛАДІВ В РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДУСТРІЇ 4.0

Tsikh H., Bezkorovainyi Z., Pogaidak O., Boiarchuk N.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

THE ROLE AND PLACE OF EDUCATIONAL AND RESEARCH INSTITUTIONS IN THE IMPLEMENTATION OF INDUSTRY 4.0

Як відомо, переваги, які забезпечуються внаслідок використання технологій, які визнані інструментами промислової революції, для багатьох підприємств, зокрема сфери послуг, - Індустрія 4.0 стала справжнім викликом. Основними причинами цього є: неготовність менеджерів особливо в умовах територіальних громад змінити модель ведення бізнесу; відсутність власних ресурсів для придбання та впровадження новітніх технологій, страх перед масштабними змінами, недостатній рівень знань про можливості практичного використання інструментів Індустрії 4.0.

Підсумовуючи сказане доцільно зазначити, що впровадження технологій Індустрії 4.0 на сьогодні є надважливим питанням не лише для промислових підприємств, а і сфери послуг при тому у співвідношенні з їх якістю різних країн світу, адже забезпечує сталий розвиток, допомагає підприємствам зменшити негативний вплив на навколишнє середовище, розвиває процеси циклічної економіки, орієнтовані на зменшення споживання енергії, викидів парникових газів і відходів, а також уникнення виснаження та деградації природних ресурсів – це питання глобального характеру.

Однак подальший розвиток вітчизняної промисловості має відбуватися як на передовій технологічній базі, так і на основі сучасної сервісної інфраструктури. Нині жодне промислове підприємство, не може виконувати свою діяльність без торгівельно-побутових та комунальних послуг із водопостачання, водовідведення, санітарної очистки, озеленення та благоустрою території підприємства, ремонту внутрігосподарських транспортних шляхів, ремонту комунікацій, переробки вторинної сировини, електро- та газопостачання ін. У цьому зв'язку виникає ряд проблем з організації та управління взаємовідносинами між підприємствами, які надають вказані послуги, та промисловими підприємствами, а також щодо організаційного й економічного забезпечення відповідних сервісно-виробничих потреб останніх.

Зазначені проблеми донедавна не привертали значної уваги освітян та дослідників цієї теми. Проте із зростанням, останнім часом, воєнних руйнівних наслідків гостроти та нагальності цих проблем, завдання їх наукового вивчення набуває все більшої актуальності. Відповідно треба визнати таким, що безперечно є актуальним і своєчасним.

Дана тема дослідження є в багатьох випадках складовою частиною виконуваних в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя господарських та держбюджетних науково-дослідних робіт серед яких: «Дослідження ефективності територіальних і глобальних інституційних перетворень та їх вплив на економічний розвиток регіонів України» (номер державної реєстрації 0102U002301); «Розроблення територіальних стратегій формування кластерних структур в умовах міжрегіональних інтеграцій» (номер державної реєстрації 0108U004123), а також безпосередньо пов'язане з тематикою науково-дослідних тем, що виконувались у інших

вищих навчальних закладах.

У цілому роль і місце, зміст і напрям дослідження відповідає національним соціально-економічним пріоритетам і напрямам упровадження сучасної соціальної економіки та політики в державі.

Для досягнення сформульованої мети й розв'язання поставлених завдань необхідно використовувати широкий спектр загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, інформаційної та емпіричної баз даних, що змістовно та об'єктивно відображають об'єкт і предмет дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в роботі основні положення та висновки дають можливість розв'язання актуальної наукової проблеми – розроблення та обґрунтування концептуальних положень, комплексу теоретико-методологічних засад і практичних рекомендацій щодо формування напрямів не лише ефективного сервісно-виробничого забезпечення розвитку наприклад підприємств, створених територіальних громад (ОТГ) в умовах здійснення соціально-економічного реформування в умовах повоєнного відродження сервісної інфраструктури, формування організаційно-економічного механізму управління сервісних підприємств на основі комплексно-інноваційних показників, а і відповідного коректування науково-дослідних на освітніх планів та програм.

Концептуальні теоретико-методологічні засади функціонування наприклад торгівельно-побутових підприємств в умовах економічних реформуваль повоєнної національної економіки, принципи, підходи, методи, а також етапи та завдання формування стратегії розвитку сервісної інфраструктури, типологія інструментарію активізації діяльності включає: кредитні, грантові, бюджетні, інвестиційні та інші джерела акумулювання ресурсів, та, на відміну від відомих, враховує усі сучасні види джерел та включаючи фінансові ресурси, отримані в результаті реалізації проєктів корпоративної соціальної відповідальності суб'єктів господарювання, що функціонують на території громади, а також муніципальні облігації ін.

Загалом, крім усього, наукова новизна викладених положень і висновків зумовлюється новаторським індивідуальним авторським підходом до вирішення теоретико-методологічних проблем ефективного управління освітніми, науково-дослідними процесами у контексті реалізації Індустрії 4.0 та сервісно-виробничого забезпечення розвитку промислових підприємств в цьому плані.

Список використаних джерел:

1. Андрушків Б.М., Погайдак О.Б., Стойко І.І. Особливості формування механізму інноваційних трансформацій в соціальній сфері та у сфері послуг у контексті підвищення якості життя. 36. Тез. Доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів (Тернопіль, 11-12 груд. 2013 р), (ТНТУ ім. І. Пулюя, 2013 р.). С.273-274.
2. Бойко О. Управління чинниками інноваційної діяльності в умовах промислового підприємства у повоєнний період. Тернопіль: Осадца. 2023. 266 с.
3. Гагалюк О.І. Управління трансформаційними процесами гермінативного розвитку в Україні у повоєнний період. Тернопіль: Осадца. 2024. 280 с.
4. Ратинський В.В. Управління сервісною інфраструктурою в умовах об'єднання територіальних громад. (аспекти повоєнного відродження торгівельно-побутових підприємств. Тернопіль: Осадца Ю.В. 2022. 496 с.
5. Четверта промислова революція. *Вікіпедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Четверта_промислова_революція (дата звернення: 01.10.2024)